

Kjak

Teitur Vágadal
sjúkrarøktarfrøðislesandi

Latum okkum virða vinnuna 2

“Haldi hann leypur elegant um íløgu- og rakstrarveruleikarnar hjá vinnulívinum og upparbeiddu vitanina, hesir hava framt! Men tað er onki óvanligt, her hevur verið skorðað undir frá so mongum.”

Soleiðis sigur Jógvan við keldu til fyrru grein mína. Satt er, at eg ikki kendi tørv á at viðgera neyðugur íløgur og rakstur hjá vinnuni. Hetta heilt einkult, tí at hetta eru flest øll greið yvir.

Viðari hugleiðir Jógvan við Keldu:

“t.d. at nevna frálíku bøkurnar og frásagnir um dyggu vinnulívsmennirnar John Dam og Eiler Jacobsen, sum vísa, hvussu stutt tíð er frá tindi til botns og samstundis langa teinin frá hædd til lagd. –Hetta er sanniliga ikki “bara kenslur”, men veruleiki!”

Nú nevni Jógvan við Keldu tveir vinnulívmenn. Latum okkum hyggja at Eiler Jacobsen. Eiler Jacobsen megnaði at byggja eitt stórt og sterkt reidari upp. Hetta gjørdi hann, við blóð sveitta og tárur. Sanniliga kann tað føroyska samfelagið takka

Eiler Jacobsen fyri sítt megnar avrik, og tað virðisøking, sum hann hevur skapt á Føroya landið. Men tá Eiler Jacobsen seldi sítt virksema viðari til aðrar at taka yvir, uppstóð ein trupulleiki.

Jógvan við Keldu biður okkum virða tær milliarda íløgur og satsningar sum vinnulívið fremur. Eg má spyrja Jógvan við Keldu: Hvør, er tað sum finst at milliarda íløgum? Hvør er tað, sum finst at satsningar vera gjørdir? Um Jógvan við Keldu, hevði kunna upplýst meg við konkretum dømunum, so takið eg ímóti tí og vil viðgerða tað.

Aftur til Eiler Jacobsen. Tað er eingin loyna at við söluni varð partur av prísinum fyri fiskiloyvi. Hvussu nógv eyka tað var, havi eg ikki helit skil fyri. Men at veiðiloyvi, sum er givið ókeypis, skal sjálvandi, eftir røttum logikki og samfelagssinni, jú latast aftur ókeypis. Hesin logikkur fylgir øllum. Nevnast kann at sjálvst tey, sum fiska síl í áum, skulu keypa sær eitt fiskiloyvi. Hvat hevði hent um tey seldu viðari veit eg ikki.

Fyri tað at vinnulívsfólk

hava satsa stórar upphæddir, gevur tað ikki viðkomandi moralskan rætt (hóast hann hevur lógligan rætt í Føroyum) til at selja tað, sum viðkomandi hevur fingið ókeypis. Og tað er so slettis ikki at virða vinnuna. Tey sum koma aftaná, hava ikki nær námind líka góðar umstøður, sum tey skulu keypa frá. Hetta er at vanvirða vinnuna. Úrslitið sæst eisini. Skuldin í fiskiflotanum er vaksin, og tað enntá í góðum tíðum. Tey, sum skulu bera vinnuna viðari fáa tað nógv tyngri við avdráttum og rentum, tí at tey eru noydd til at keypa fiskiloyvi.

Vandamikil kós

Jógvan við Keldu endar sítt aftursvar við hesum:

“at tað ikki er so “farligt”, at landskassin tekur tilfeingisgjald umframt skatt og onnur avgjöld, “bara teir taka frá øllum”, sum onkuntið verður sagt, er hetta vandamikil kós!”

Mær lystir at vita hví tað er eina vandakós at taka frá øllum, og hví at tilfeingisgjald er ein vandakós?

Í núverandi støðu hevur

fiskivinnan í Føroyum hesar treytir

Fiskiloyvir skulu keypast via fiskiskip = eyka útreiðsla til keyparar, og eyka vinningur til seljarar

Ikki øll fáa líka dagar, summi fáa ov nógv og summi fáa ov fáar, við tí úrslitið at summi fáa eyka inntøku, og summi eyka útreiðslu

Eyka skattur til fiskifør 2. árið á rað, sum hava inntøku yvir eitt ávíst

Landstýrisfólki avgerð, hvør fær fiskiloyvir og dagar, ikki marknaðarkreftirnar, sum høvdu skapt tann idella prís, hvat so enn hann er

Um hetta er at virða vinnuna, og geva øllum vinnulívsfólkum líkarætt, so skilji eg einki. Um Jógvan við Keldu vil at eg skal virða vinnuna á hendan hátt, so takkið eg nei.

Eg vil vinnuni bestu umstøður, tí at fær hon bestu umstøður, kryddað við einum sindri av sunnum eftirlitið, so fær alt samfelagið gagn av vinnuni. Undir núverandi umstøðum hava vit ikki hetta.

Páll á Reynatúgvu
løgtingsmaður

Samgongan hækkar skattin hjá pensjonistunum!

Her fyri var Annika Olsen, landsstýriskvinna, frammi í miðlunum, við gleðitíðindum um at pensjonistar skuldu fáa eitt hægri útgjald. Hesi tíðindi eru ikki sonn. Veruleikin er ein skattahækking og minni av tøkum peningi, hjá figgjarliga veikastu pensjonistum okkara.

Ein góður vinmaður hjá mær, sum er vorðin fólkapensjonistur, heitti á meg um at hjálpa sær við útrokningini av hansara støðu, tí hann fekk ikki roknistykkið hjá Anniku at samsvara við hansara egnu útrokningar. Nú eri eg ikki grannskoðari, men skjótt gjørdist greitt at hesin góði pensjonistur hevði fatur á rætta endanum og Annika Olsen hevði pella, ella pynta seg við vakrari fjaðrum, enn ráðiligt er.

Uppgerðin hjá hesum pensjonisti, sum er stakur og einans hevur almennu pensjónina at liva av, sær soleiðis út: Sí roknistykki.

Hyggja vit at endatølunum aftaná skatt, so

er roknistykkið ikki til fyrimuns fyri pensjonistin. Niðurstøðan fyri teir pensjonistar sum einans hava fólkapensjón og samhaldsfasta at lívbjarga sær við er, eitt minus á 37 kr um mánaðin. Hettar tí at ein skattahækking á 157 kr um mánaðin, etur upp tær 120 kr, sum samhaldsfasti hækkar.

Tá er vert at leggja afturat at gjaldið til heilsutrygd hækkar 20 kr, so eitt mánaðarligt minus á 57 kr, er tað sum pensjonisturin hevur eftir tá sokallaði skattalættin er vorðin veruleiki. Tá eru hækkingin av egin gjaldinum til heilvág ikki íroknað.

So fyri fyrstu ferð í eitt mannaminni, hevur ultrasamgongan við Anniku Olsen og fólka flokkinum á odda, megnað at hækka skattin og lækka tøka peningin hjá pensjonistunum, og tað kann ikki metast sum nakað bragd. Uppaftur minni bragd, at roynd at pynta seg við tí øvugta!

Jósva Debes

Til 2. viðgerð í Barnagarðinum

Skuffandi og ovurhonds sjokkerandi var tað hjá mær, sum handilsskúlanæmingur, at sita niðri í Løgtinginum í dag og lurta eftir teimum monnum, sum skulu eitast at stýra mínum landi.

Eg kom oman í Løgtingið í dag, spentur og glaður, at síggja tær stóru stjørnurnar í landinum ‘face to face’, viðgera eitt áhugavert mál sum okkara ikki-so-vælfungerandi figgjarlóg, men hvat møtir mær? Ein hópur av stórum barnagarðsbørnum,

sum ikki duga tann grundleggjandi fólkaskikkin, at man tigur tá ein annar tosar. Og so at vera so formellur at biðja umskylda til “Harra Formann”, tí man gloymdi at siga eftirnavnið á tí persóninum, sum tosaði beint frammanundan, meðan meir enn helvtin í salinum antin tosar í telefon, situr á Facebook og líka dæmar myndina hjá Jens Hansen ella fortelur eina góða. Komin niðan í skúlan aftur, uppøstur og í sjokk, fáir eg

so at vita, at hetta er vanliga mannagongdin niðri í Sirkus Tinganes. Hvat nyttar tað hjá mær, sum vanligur palleba, at velja slíkar menn og kvinnur inn á ting, og at stemma fyri og ímóti flatskatti, um allir mínir skattapengar verða brúktir til at gjalda flottar iPhone’ir allíkavæl?? Høvdu tingfólkini so gjørt seg fortjent at fingið flottar iPads forerandi! Nei, vit skuldu bara lænt meir frá stórusystri, Danmark, og so eisini hækkað skattin og

prísir á mjólkarpakkunum eftirsum vit eru so væl ígongd! Og til tey sum ikki skilja ironi, so varð hasin síðsti setningurin sagdur í størsta speisemi.

Eg var á vali fyri sindur meir enn 2 mánaðum síðani fyri fyrstu ferð, men aftan á tað eg sá í dag, er sikkurt, at mín næsta stemma skal vera so spegilsblank! Eg veit eisini, at eg ikki eri einasti unglingi her á landi sum hugsar hesar tankar.

Áðrenn skattabroytingar		Eftir skattabroytingar	
Pensjón	3189 kr	Pensjón	3189 kr
Skattur	-523 kr	Skattur	-648 kr
Viðbót	4169 kr	Viðbót	4169 kr
Íalt	6835 kr	Íalt	6710 kr
Samhaldsfasti	2650 kr	Samhaldsfasti	2770 kr
Skattur	-553 kr	Skattur	-585 kr
Íalt	2097 kr	Íalt	2185 kr
Pensjón + samhaldsfasti	10008 kr		10128 kr
Skattur	-1076 kr		-1233 kr
Íalt	8932 kr		8895 kr